

عنوان مقاله:

معنا، مبنا و پیشینه طبقه‌بندی علوم در تمدن اسلامی و ایده‌های برای دستیابی به طبقه‌بندی جدید علوم سیاسی

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات بنیادین علوم انسانی، دوره 2، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 33

نویسنده:

رضا غلامی - Graduate in Seminary and PhD Student in Political Sciences/ Research Center of Humanities and Cultural Studies

خلاصه مقاله:

چکیده این مقاله به منظور پاسخ به یک سوال اصلی و سه سوال فرعی شکل گرفته است. سوال اصلی عبارت است از اینکه چگونه میتوان بر اساس داراییهای تمدنی در طبقه‌بندی علوم، مبتنی بر علوم انسانی اسلامی به طبقه‌بندی تازه و اولیهای در حوزه دانش سیاسی دست یافت؟ و سه سوال فرعی نیز عبارت است از اینکه: اولاً: طبقه‌بندی علوم چیست و چه فوائد و آثاری دارد؟ ثانیاً: چه نسبتی میان اوجگیری تمدن اسلامی در مقطعی از تاریخ و طبقه‌بندی علوم وجود دارد و این نسبت در تمدن نوین اسلامی چگونه برقرار خواهد شد؟ ثالثاً: تفاوت طبقه‌بندی علوم در میان متفکران اسلامی و متفکران غرب جدید در چیست؟ بر این اساس، این مقاله، ضمن تبیین مفهوم، اهمیت، مختصات و فوائد طبقه‌بندی علوم و نقش و جایگاه آن در اوجگیری تمدن اسلامی، به معنای تمدن نوین اسلامی و رابطه آن با تمدن باسابقه اسلامی میپردازد. سپس، با مروری گذرا بر معیارهای رایج در طبقه‌بندی علوم، به برترین طبقه‌بندیهای دانشمندان مسلمان در قرون گذشته نظیر فارابی، ابنسینا، صدرالمتهالین و... و همچنین دانشمندان غربی نظیر کونت و بیکن نگاهی میاندازد و میکوشد مبانی متفاوت طبقه‌بندی در دو تمدن اسلامی و غربی را توضیح دهد. در ادامه، مقاله ضمن ترسیم رابطه کلان علوم انسانی اسلامی با طبقه‌بندی علوم، وارد تبیین جایگاه سیاست در طبقه‌بندی علوم میشود. در این بخش از مقاله، ابتدا ضمن ارائه تعاریف و کارکردهای فلسفه سیاسی، فلسفه علم سیاسی و دانش سیاسی و تشریح مختصر انواع رویکردهای موجود به آنها، قلمروی دانش سیاسی و نقش آن در طبقه‌بندی دانش سیاسی را توضیح میدهد. در پایان، این مقاله با ارائه یک شبه‌طبقه‌بندی برای دانش سیاسی از منظر علوم انسانی اسلامی، تلاش میکند مزیت‌های طبقه‌بندی سنتی و مدرن دانش سیاسی را حفظ نماید.

کلمات کلیدی:

Keywords: Islamic civilization, modern Islamic civilization, science, classification of sciences, religious worldview, atheistic worldview, religious science, secular science, political philosophy, political science
کلیدواژه‌ها: تمدن اسلامی، تمدن نوین اسلامی، علم، طبقه‌بندی علوم، جهانبینی دینی، جهانبینی الحادی، علم دینی، علم سکولار، فلسفه سیاسی، دانش سیاسی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1198439>

